

**บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหาร
จัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2**

**Roles of Administrators on Teachers' Skills Development in
Classroom Management in the 21st Century of Schools under
Nakhon Phanom Primary Education Area Office 2**

จิวชัย สัจจรเลิศ¹
ชาญวิทย์ หาญรินทร์²

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ ใน 3 ด้านหลัก คือ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 1,898 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,717 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 30 ครูผู้สอนร้อยละ 15 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 57 คน ครูผู้สอน จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test One-way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

2. การเปรียบเทียบ สภาพปัจจุบันต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบ สภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา, การพัฒนาทักษะของครู, ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

² อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ABSTRACT

The development of teachers' skills in order to change the behavior of learning management in accordance with the development of learners' skills in the 21st century is very necessary because teachers play an important role in the educational management process. The purpose of this study was to study and compare current and desirable conditions on the role of administrators on teachers' skills development in classroom management in the 21st century of schools under Nakhon Phanom Primary Education Area Office 2 classified by status and experience in 3 main areas: (1) learning and innovation skills (2) information skills media and technology (3) Life and career skills. Population used in the research were school administrators and teachers in the schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 amount 1,898 people, divided into 181 school administrators, 1,717 teachers. Specify the sample size by using the percentage criteria as follows: 30% of school administrators, 15% of teachers have 317 people, divided into 57 school administrators and 260 teachers. The instrument used in data collection was a five - rating scale questionnaire with the discrimination between 0.58 and 0.85, and the reliability of 0.99. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t - test (Independent Samples) and F - test (One - way ANOVA).

The results were

1. Present conditions role of administrators on teachers' skills development in classroom management in the 21st century of schools under Nakhon Phanom Primary Education Area Office 2 at the high level both in overall and in individual aspects. Which can be arranged in descending order as follows Life and career skills Learning and innovation skills And information skills Media and technology.

2. The comparison present conditions for the role of administrators on teachers' skills development in classroom management in the 21st century of schools under Nakhon Phanom Primary Education Area Office 2 classified by status and experience differences were statistically significant at the level of .05.

3. Comparison desirable state of the role of administrators on teachers' skills development in classroom management in the 21st century of schools under Nakhon Phanom Primary Education Area Office 2 classified by status and experience differences were statistically significant at the level of .05.

Keywords: Roles of administrators Teachers, skills development Teachers, skills in the 21st century

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ระบุว่า การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของคน ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยเพื่อวาง รากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะต้องสอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกกระดับ และยกระดับการเรียนรู้ ปรับระบบการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคี หรือสหกิจศึกษา ให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 15) ในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” มาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5-6)

การพัฒนาครูเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ได้กำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา(Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: จ) จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา คุณภาพของครูจึงมีความสำคัญเพราะครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อผู้เรียนที่มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพของครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความเป็นมาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ของวิจารณ์พานิช (2555) เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นเพื่อการศึกษาในครั้งนี้มีดังนี้

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่
  - 1.1 ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
  - 1.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
  - 1.3 การสื่อสารและการร่วมมือ
2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ได้แก่
  - 2.1 ความรู้ด้านสารสนเทศ
  - 2.2 ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
  - 2.3 ความรู้ด้านเทคโนโลยี
3. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ได้แก่
  - 3.1 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
  - 3.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
  - 3.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
  - 3.4 การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้
  - 3.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ด้านเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
  - 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2561 ในพื้นที่ 6 อำเภอของจังหวัดนครพนม ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน โพนสวรรค์ อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้าและอำเภอนาทม จำนวน 185 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,717 คน รวมประชากร 1,898 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 30 ครูผู้สอนร้อยละ 15 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 57 คน ครูผู้สอน จำนวน 260 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ(Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรตามอำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน โพนสวรรค์ อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้าและอำเภอนาทม แล้วเลือกสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 สถานภาพ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์ จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5 -10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น(reliability) เท่ากับ 0.99 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List)โดยสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1.ขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกให้โดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบสอบถามไปติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตให้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับครูโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน จำนวนทั้งหมด 317 ฉบับ

4. ผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้จำนวน 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.42 พร้อมทั้ง ตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ โดยรวมและ รายด้าน ดังนี้

3.1 จำแนกตามสถานภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที่ t-test (Independent Sample)

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ผลการวิจัย

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสื่อสารและการร่วมมือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความรู้ด้านเทคโนโลยี ความรู้ด้านสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับสื่อ

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว และการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

2. การเปรียบเทียบ สภาพปัจจุบันต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบ สภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาทักษะครูและบุคลากรอย่างจริงจัง อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้และส่งเสริมทักษะแก่ครูอยู่เสมอ ให้ครูสร้างสรรค์ผลงานการปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best practice) ฝึกทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีการสืบค้นสื่ออย่างเพียงพอ พัฒนาการผลิตสื่อของครูด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้บริหารมีการกำหนดแผนงาน ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานของการพัฒนาและ

การแก้ไขปัญหา อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการแก้ไขปัญหาโดยใช้รูปแบบการวิจัย ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้แสดงผลงานของตนเอง ศึกษาดูงานโรงเรียนดีเด่นในด้านต่างๆ เพื่อค้นพบแนวทางการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จแล้วและนำมาพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอ

ทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยในแต่ละทักษะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความรู้ด้านเทคโนโลยี ความรู้ด้านสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับสื่อ สอดคล้องกับ วรลักษณ์ คำหว่าง (2559: 88-90) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า สภาพทักษะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านที่ 3 ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ รองลงมาคือทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านที่ 2 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับ ปาริชาติ เกษัชชา(2557 : 85) ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 พบว่า สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูผู้นำสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้นำมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของยุคเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีการนำมาใช้ในการเข้าถึงข้อมูลให้มีความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งปัญหาเรื่อง งบประมาณ การสนับสนุนของผู้บริหารและความชำนาญในการฝึกฝนในด้านเทคโนโลยีของครูที่มีอายุมากย่อมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางค่อนข้างช้า

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสื่อสารและการร่วมมือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ครูให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ๆ อยู่เสมอ สอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555: 118) กล่าวในวารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ถึงแนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กล่าวว่า โลกในยุคปัจจุบันได้หมุนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่ปัจจัยในการผลิตและแข่งขันกำลังเปลี่ยนไปเป็นปัจจัยที่ไม่อาจจับต้องได้มากขึ้น ดังนั้น การพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดแข็งเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างทักษะและสมรรถนะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ยังสอดคล้องกับ รศ.ดร.พรทิพย์ ไชยใสและคณะ (2556: 26) กล่าวในวารสารการวิจัยสังคมศาสตร์ ถึงการพัฒนา นวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษาครูมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยการบูรณาการสาระความรู้ ผนวกวิธีการสอน และเทคโนโลยี องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะแต่ละสมรรถนะในด้านเทคโนโลยีการศึกษา และสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้และกิจกรรมที่ส่งผ่านโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะของนิสิต/นักศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงานของครู

การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันตอพบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

การเปรียบเทียบ สภาพที่พึงประสงค์ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะของครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารต้องการกำหนดแนวทาง การสืบค้นสื่อ การใช้สื่อ การพัฒนาและการส่งเสริมสื่อของครูให้ตรงกับตัวชีวิต ฝึกฝนทักษะในการผลิตสื่อ ออกแบบและใช้สื่อได้ตรงกับตัวชีวิตและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจัดเก็บสื่อได้อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมต่อกระบวนการเรียนรู้ ตรวจสอบคุณภาพสื่อ และการจัดเก็บสื่อได้อย่างเป็นระบบ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและสอดคล้องกับตัวชีวิตของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี ควรมีการส่งเสริมจัดประสบการณ์ ฝึกฝนให้ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะทางด้านเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพมากขึ้น

1.2 ในทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม เกี่ยวกับ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมมอบหมายเชิงปฏิบัติการฝึกทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ครู สร้างสรรค์ผลงาน โดยส่งเสริมการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะครูในด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะครูในด้านการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ปาริชาติ เกตุชชา. (2557). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21. *วิชาการ*. 85
- พรทิพย์ ไชยใส และคณะ. (2556). “การพัฒนาวัตกรรมการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้.” *วารสารสังคมศาสตร์ สหภาพการวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรลักษณ์ คำหว่าง. (2559). *การศึกษาสภาพทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. กรุงเทพฯ: ตถาตาพับลิเคชั่น.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2555). “แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21,” *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 14(2). 118.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560- 2564) เล่ม 133 ตอนที่ 115 ก ราชกิจจานุเบกษา* (30 ธันวาคม 2559).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.